

TRIBUNA

Més d'un any de pandèmia

Miquel Rosselló

04·05·21 | 01:00 | Actualizado a las 10:28

Ha passat més d'un any de la primera declaració de l'estat d'alarma i de l'aparició amb tota la seva crueta de la pandèmia de la covid-19. Som plenament conscients de les repercussions que aquesta ha provocat als ciutadans i ciutadanes de les nostres Illes, tant des del punt de vista sanitari com econòmic o social.

La reacció de la societat fou majoritàriament positiva des del principi, destacant exemples de solidaritat. També cal destacar l'actitud de les Administracions públiques en general que des del primer moment rebutjaren utilitzar les receptes que utilitzaren en la crisi del 2008 de retallades i austericidi i han optat per solucions més keynesianes.

Per la seva part la societat civil organitzada ha pres consciència de la situació i des del primer moment s'ha involucrat en la recerca de solucions, ha prioritzat dins les seves activitats l'anàlisi de les causes i conseqüències de la crisi i avui en dia el

debat de com sortir de la crisi i com afrontar el futur és ben present arreu.

En els primers mesos de la pandèmia les entitats ecologistes, sindicals, patronals, culturals, de pensament... Varen començar a analitzar el que estava passant i apuntar solucions, cada una defensant les seves posicions. Abundaren els manifestos i les preses d'opinió pública a on es podien destacar dues opinions confrontades. Els que opinaven que el nostre model econòmic havia funcionat molt bé i encara ho feia i en pura lògica calia esperar que passes la pandèmia i tornar agafar el mateix ritme que teníem fins ara. Mentre altres, posaven l'accent en què la pandèmia no havia fet altra cosa que posar de manifest les mancances del nostre sistema productiu, especialment basat en el monocultiu turístic, amb uns costos mediambientals i social insostenibles.

Passats uns mesos aquestes posicions tan diferents s'anaren modulant i ara molt majoritàriament es pensa que les coses no podran continuar com estaven abans de la pandèmia, que cal introduir canvis en el model productiu. La qual cosa no vol dir que el debat no estigui encara servit, però se situa en com hem de fer els canvis, en quin ritme i en quina profunditat.

De fet moltes d'aquestes entitats que iniciaren un debat en solitari han confluït amb plataformes plurals que cerquen solucions col·lectivament. La primera a sorgir fou l'anomenada «La vida al centre» promoguda pel GOB i que aglutina un bon grapat d'entitats que s'han organitzat per debatre alternatives de futur.

Més recentment ha sortit «Tots junts», una plataforma molt plural promoguda per la Fundació Fortesa-Rei que ha aconseguit molt de ressò mediàtic i que cal que sigui capaç d'auto-organitzar-se i començar a produir idees.

Fa uns mesos es va constituir el «Fòrum de la Societat Civil per una Transició Econòmica, Ecològica i Social» formada per unes 25 entitats socials molt diverses, entre elles l'OCB, el GOB, ARCA, PIMEM, Cercle d'Economia, CCOO, STEI, Col·lectiu Alternatives i altres. El seu objectiu inicial era remarcar la necessitat d'iniciar un procés de transició del model productiu actual, per la qual cosa calia que les Administracions pivotessin una planificació estratègica i que aquest procés se fes

de forma consensuada entre administracions i societat civil. Ha creat grups de treball per elaborar propostes al model turístic, per una diversificació econòmica, per una transició ecològica i una economia del benestar social.

El passat dijous donava compte del seu primer treball que ha anomenat Agenda d'objectius per a la reconversió turística. D'aquesta destacaria la disminució de l'oferta mitjançant canvis d'ús i esponjament, creació d'un índex d'obsolescència i introducció d'una comptabilitat social i ambiental per a les empreses.

També cal recordar la presentació per part del CES de l'estudi que li va encarregar el Govern anterior que s'anomena Dictamen sobre la prospectiva econòmica, social i mediambiental de les societats de les Illes Balears a l'horitzó 2030. Un document imprescindible i fruit del consens de bona part de les entitats socials que conformen el CES.

La societat civil és ben viva i decidida a jugar el paper que li correspon per caminar cap al futur. El Govern ha impulsat la Mesa del diàleg social, eina imprescindible per afrontar la greu crisi econòmica i social en aquest moment. Però estic absolutament convençut que aquest important instrument no pot ser l'únic vehicle per cercar complicitats entre les administracions públiques i la societat, sobretot si el repte és, ni més ni manco, que afrontar un procés de transició d'un model productiu que se'ns ha quedat insuficient a un altre que garanteixi el benestar de tota la ciutadania.

Les Administracions públiques hauran de decidir si aquesta transició la volen afrontar en solitari, acompanyats d'alguns «experts» o pitjor, escoltant tan sols a una part de la societat o agafar el toro per les banyes i crear espais amplis de debat i concertació que facin possible construir consensos necessaris cap a una nova etapa de la nostra societat.